

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

20

Београд - 2023

**БЕСПЛАТНИ ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР –
У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА
И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM**

**ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ
ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ
И СЕТА ПОРЕСКИХ ЗАКОНА**

Крајем октобра 2023. године усвојене су измене и допуне већег броја закона која су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 92 од 27.10.2023. По значају се на првом месту издвајају измене и допуне Закона о електронском фактурисању које ће се примењивати од 1. јануара 2024. године, осим одредаба које се односе на обавезу електронског евидентирања претходног пореза, које се примењују за пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године. Поред њих, као и сваке године, усвојене су и измене и допуне низа пореских закона.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

- **Измене и допуне Закона о електронском фактурисању**
- **Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана**
- **Измене и допуне Закона о доприносима за социјално осигурање**
- **Измене и допуне Закона о здравственом осигурању**
- **Измене и допуне Закона о порезима на имовину**
- **Измене и допуне Закона о накнадама за коришћење јавних добара**
- **Измене и допуне осталих пореских закона**
- **Актуелне теме**
- **Одговори на питања**

Предавачи: Весна Боровић и др Милан Неговановић

**У просторијама Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom**

28. новембар 2023. године

Почетак у 9,00 часова

За све активне претплатнике Привредног саветника учешће на семинару је бесплатно.

Лица која нису претплатници плаћају накнаду у износу од 15.000 ПДВ са укљученим ПДВ. За ова лица у накнаду су укључене и презентације предавача у ПДФ формату

Приликом пријављивања **полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.**

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Београду у улици Булевар краља Александра бр. 86 на V спрату и може да прими до 70 полазника. Након попуне капацитета у сали сви касније пријављени полазници моћи ће семинару да присуствују преко платформе Zoom.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анчић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетих, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миљивоје Цветановић и др Ратомир Ђировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ђировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

НОВИ ПРОПИСИ И АКТУЕЛНОСТИ

Усвојен пакет закона – Иван Антић	5
Усвојене су измене и допуне Закона о накнадама за коришћење јавних добара – Иван Антић	7
I. Уводне напомене	7
II. Разлози за доношење Закона	7
III. Најзначајнија нормативна решења (по врсти накнаде)	8
IV. Прелазне и завршне одредбе и рокови за доношење подзаконских аката	21
Усвојене су измене и допуне Закона о републичким административним таксама – Иван Антић	23
1. Уводне напомене	23
2. Разлози за доношење Закона	23
3. Најзначајнија нормативна решења	24
4. Прелазне и завршне одредбе	27
Усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о дувану – Весна Боровић	28
1. Уводне одредбе	29
2. Управа за дуван	30
3. Регистри, евиденционе листе и евиденције	30
4. Производња и обрада дувана	30
5. Производња и промет прерађеног дувана	31
6. Производња и промет дуванским, односно сродним производима	31
7. Регистри произвођача и увозника сродних производа	34
8. Посебне одредбе	36
9. Забрана продаје дуванских и сродних производа, садржај појединачног паковања, врсте података на паковању и обележавање паковања дуванских и сродних производа у Републици	36
10. Казнене одредбе	41

11. Рокови за усклађивање пословања са изменама и допунама Закона	42
12. Усклађивање накнада	42
13. Ступање на снагу и почетак примене	43
Измене у паушалном опорезивању предузетника које се примењују од 1. јануара 2024. године – Иван Антић	44
1. Утврђивање полазне основице за предузетнике који су регистровани у години за коју се утврђује пореска основица	44
2. Период примене ограничења повећања пореске основице продужен је до краја 2025. године	45
Прописан је нови начин вођења евиденције о промету за који је издат захтев путника за повраћај ПДВ – Иван Антић	46

ФИСКАЛИЗАЦИЈА

Поништавање фискалних рачуна у случају грешака – Горан Лазовић	48
1. Техника поништавања фискалног рачуна који садржи грешку	48
2. Обавештавање купца да му је издат фискални рачун који садржи грешку и да је он поништен	52
3. Ако је фискални рачун за промет издат без ПИБ купца, уместо њега нови фискални рачун са ПИБ може се издати само непосредно након извршеног промета	53
4. Грешке у фискалним рачунима и поступање обвезника фискализације	54
5. Право одбитка претходног пореза по фискалном рачуну који садржи грешку и фискалном рачуну у којем је грешка отклоњена	68

РАЧУНОВОДСТВО

Рачуноводство инвестиционих некретнина у складу са МСФИ за МСП – др Ратомир Ћировић	69
1. Уводне напомене	69
2. Класификација инвестиционих некретнина према МСФИ за МСП	69
3. Одмеравање инвестиционих некретнина приликом почетног признавања у складу са МСФИ за МСП	72
4. Одмеравање инвестиционих некретнина после почетног признавања у складу са МСФИ за МСП	74
5. Промене модела одмеравања инвестиционих некретнина у складу са МСФИ за МСП	76
6. Разлике у третману инвестиционих некретнина према МСФИ за МСП и према пуним МСФИ	80
7. Разлике у третману инвестиционих некретнина према МСФИ за МСП и према Правилнику за МПЛ	82

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Питања и одговори у вези са прописима о ПДВ – др Петар Бабић и Горан Лазовић	83
1. Порески третман трошкова банкарске гаранције издате на име грађевинске услуге	83
2. Испорука материјала са уградњом у оквиру монтаже цевовода мазута и ваздуха као дела производног система у фабрици за израду арматурне жице	83
3. Право одбитка ПДВ за набављени стан на којем обвезник ПДВ има већински власнички удео	84

СIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) –. – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: [//www.privsav.rs](http://www.privsav.rs) – Петнаестодневно

ISSN 0556–1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

4. Електронска фактура за промет који подлеже ПДВ издата погрешном купцу, а грешка откривена у другој половини наредног пореског периода -----	84
5. Попуст на електронској фактури може да се искаже за сваку ставку посебно, а може и на целокупан износ накнаде -----	85

ПОРЕЗИ И ДОПРИНОСИ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Питања и одговори у вези са порезом на доходак грађана и доприносима за обавезно социјално осигурање – Никола Јеринић и Весна Боровић -----	86
1. Плаћање трошкова путовања детета запосленог од стране привредног друштва – други приход детета или зарада запосленог -----	86
2. Обављање делатности од стране предузетнице паушалца за време трудничког, односно породилског одсуства преко овлашћеног пословође – обавезе плаћања пореза и доприноса и право на накнаду за време одсуства -----	86
3. Услови под којима се зараде запосленима могу исплаћивати путем асигнације, цесије и других алтернативних видова плаћања од стране привредних субјеката чији су пословни рачуни блокирани -----	87
4. Промена износа зараде у току боловања не утиче на износ накнаде зараде која се исплаћује за време привремене спречености за рад -----	88
5. Накнада трошкова смештаја и превоза нерезидентном физичком лицу које није запослено код домаћег исплатиоца – примена уговора о избегавању двоструког опорезивања -----	88
6. Обрачун просечне зараде у претходних дванаест месеци када је запослени у том периоду радио делимично по уговору о раду, а делимично по уговору о привременим и повременим пословима -----	89
7. Накнада трошкова за долазак и одлазак са рада када запослени живи и ради у различитим местима, односно када ради у сменама и користи такси превоз -----	90
8. Давање у закуп непокретности од стране физичког лица правном лицу и подзакуп те непокретности другом правном лицу – опредељивање пореског дужника за плаћање пореза на приходе од непокретности -----	91
9. Подношење пореске пријаве за фриленсере када у току квартала дође до промене приоритетног основа осигурања -----	91
10. Опорезивање прихода које фриленсер оствари посредством ауторске агенције -----	91
11. Право фриленсера на повраћај више плаћених доприноса -----	92
12. Почетак исплате личне зараде предузетника који је у току године изгубио статус паушалца -----	93
13. Почетак обавезе вођења пословних књига у случају када предузетник паушалац по сили закона постане обвезник ПДВ -----	93
14. Подизање новчаних средстава за личне потребе предузетника пољопривредника -----	94

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић и др Милан Неговановић -----	95
1. Дан примирја у Првом светском рату – 11. новембар 2023. године (субота) је нерадни дан -----	95
2. Од 1. новембра 2023. године СЕФ ажурирање 3.4.8 доступно је на продукционом окружењу система -----	95

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа -----	97
ПДВ -----	97
Фискализација -----	98
Порез на доходак грађана -----	99
Рачуноводство -----	102

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић -----	107
--	------------

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Привредни саветник – Информационе технологије (ПС.ИТ) већ 15 година унапређује рад својих клијената развојем и увођењем савремених софтверских решења у њихово пословање.

Наши програмски пакети обједињују велико искуство у развоју софтвера и примени савремених технологија са знањем експерата Привредног саветника у области рачуноводства и пословних финансија.

Другом генерацијом софтверског пакета стекли смо поверење више од 1.500 предузећа и организација у Србији.

ПЕРСОНАЛ

СОФТВЕР ЗА УПРАВЉАЊЕ
ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА

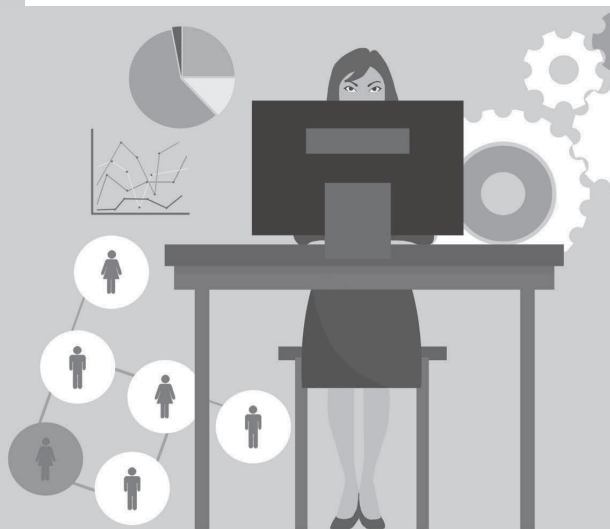

ПРАВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ЗА ПРАВЕ ОДЛУКЕ

Данас наши производи и наменска решења подржавају разноврсне сегменте пословања, а посебно смо препознатљиви на тржишту по софтверским решењима за управљање људским ресурсима и обрачун зарада и накнада.

На квалитет програма утицало је дугогодишње ангажовање на имплементацијама софтвера, увид у различите пословне процесе и захтеве многобројних клијената, као и брзо и поуздано праћење законских промена и ИТ трендова.

Резултат тога је поуздан, динамичан и савремен софтвер, лак за коришћење и прилагођавање, са брзом обрадом података и могућношћу једноставног формирања извештаја по било којем критеријуму.

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Живојина Жујовића 14
Београд, 11000

Телефони: 011/ 785 03 61
011/ 785 03 62

prodaja@psit.rs • kontakt@psit.rs • www.psit.rs • www.mpp2.rs

УСВОЈЕН ПАКЕТ ЗАКОНА

Народна скупштина је на Првој седници Другог редовног заседања у 2023. години, 26. октобра 2023. године, усвојила већи број закона који су објављени у „Службеном гласнику РС“, бр. 92/23 од 27. октобра 2023 године, а између осталих, ради се о следећим прописима:

- Закон о буџету Републике Србије за 2024. годину;
- Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему;
- Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању;
- Закон о изменама Закона о порезу на доходак грађана;
- Закон о изменама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање;
- Закон о измени Закона о порезима на имовину;
- Закон о допуни Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара;
- Закон о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара;
- Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама;
- Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама;
- Закон о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма;
- Закон о изменама и допунама Закона о дувану;
- Закон о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању.

О предлогу Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину, као и о предлогу Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, писали смо у ПС 19/23. Објашњења која смо дали у чланцима која се односе на предлоге закона у потпуности се могу примењивати.

Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању усвојен је у предложеном тексту о којем смо, такође, писали у ПС 19/23. Измене и допуне Закона о електронском фактурисању ће се примењивати од 1. јануара 2024. године, осим одредаба које се односе на обавезу електронског евидентирања претходног пореза, које се примењују за пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године. О овом закону, као и о изменама и допунама већег броја других закона причаћемо на бесплатном једнодневном вебинару **ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ И СЕТА ПОРЕСКИХ ЗАКОНА** који ће бити одржан 28. новембра 2023. године.

О предложеним изменама Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање писали смо у ПС 18/23. У време одржавања најављеног вебинара, то јест до 28. новембра 2023. године, биће познати статистички подаци који утичу на висину најниже и највише зараде и пореских олакшица, па ћемо том приликом, поред усвојених измена наведених закона упознати учеснике и са начином обрачуна зарада и других примања почев од 1. јануара 2024. године.

Закон о порезима на имовину претрпео је измене два члана, о чему смо писали у ПС 18/23, а о чему ће бити речи и на најављеном вебинару.

Законом о допуни Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара, прописан је изузетак да се за мотоцикле, односно за мотоцикле са бочним седиштем, односно за тешке трицикле, када се региструју за период краћи од једне године, порез на употребу моторних возила плаћа у износу сразмерном са бројем месеци за који се регистрација врши, у односу на прописани износ пореза за период од једне године.

За путничка возила задржано је постојеће решење да се порез на употребу моторних возила плаћа за период од једне године, у прописаним износима,

УСВОЈЕНЕ СУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О НАКНАДАМА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ ДОБАРА

I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Народна скупштина усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара (у даљем тексту: Закона), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 92, од 27. октобра 2023. године, који ступа на снагу 4. новембра, а **примењиваће се од 1. јануара 2024. године, осим одредаба за које је прописана одложена примена, и то:**

– одредбе члана 98. Закона које се односе на смањење износа накнаде за одводњавање физичким лицима и предузетницима за 2023. годину – власницима регистрованих пољопривредних газдинстава, као и објеката уписаних у Регистар објеката, **примењују се почев од дана ступања на снагу Закона;**

– одредаба члана 41. став 5. и члана 43. став 1. Закона, које се примењују почев од 1. јуна 2024. године, што значи да су корисници моторних возила IV категорије (камиони) дужни да плаћају путарину искључиво употребом уређаја за ЕНП, односно да возила која су ослобођена плаћања накнаде у складу са чланом 199. ст. 1, 2. и 3. (нпр. возила МУП-а, војске РС, хитних служби, инспекције за путеве, међународних мировних мисија и др.), која нису видно обележена, имају обавезу да кроз наплатне станице пролазе искључиво помоћу уређаја за ЕНП.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за измене и допуне Закона састоје се у потреби:

1. Да се измени начин утврђивања накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада у делу који се односи на утврђивање накнаде за моторна возила из увоза, тако да царински орган врши утврђивање и наплату у складу са царинским прописима у циљу спречавања избегавања плаћања предметне накнаде;

2. Да се измени висина одређених накнада (нпр., смањује се висина накнаде за загађивање вода за лица која при обављању комуналне делатности испуштају отпадне воде у систем јавне канализације или у септичке или сабирне јаме, у количини већој од 30 метара кубних (m³) дневно, правна лица која испуштају санитарне и друге отпадне воде, а којима вода није испоручена путем објеката јавног снабдевања водом (водоводом), као и за јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору која обављају делатности ПТТ саобраћаја, енергетике, путева; повећава се висина накнаде за коришћење природног лековитог фактора као и висина накнаде за конституисање права службености пролаза);

3. Да се растерете пољопривредни произвођачи – физичка лица и предузетници – власници пољопривредног земљишта и објеката за пољопривредну производњу и сточарство уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и др. одговарајуће регистре), па је умањен износ накнаде за одводњавање у 2023. години за 50%, а почев од 2024. године, изузима се од плаћања накнаде за одводњавање године у циљу реализације једне од тачака Споразума о међусобној сарадњи у области пољопривреде од 22. маја 2023. године;

4. Да се основица накнаде за промену намене пољопривредног земљишта у свим случајевима утврђује на основу просечне цене квадратног метра пољопривредног земљишта у одговарајућој, односно граничној зони, одређене актом јединице локалне самоуправе за потребе утврђивања пореза на имовину;

5. Да се изврше усклађивања одредаба Закона са одредбама других прописа који су у непосредној вези са овим законом а који су у међувремену измењени

УСВОЈЕНЕ СУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О РЕПУБЛИЧКИМ АДМИНИСТРАТИВНИМ ТАКСАМА

1. Уводне напомене

Народна скупштина усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама (у даљем тексту: Закон), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 92 од 27. октобра 2023. године. Закон ступа на снагу и осмог дана од дана објављивања, тј. 4. новембра 2023. године, осим одредба за које је прописана одложена примена, и то:

– члана 8. којим је прописана такса за лабораторијска испитивања у области безбедности хране и члана 11. којим је прописана висина таксе за ловну карту које ће се примењивати од 1. јануара 2024. године,

– одредбе члана 20. којом је брисана такса за дозволу за рад – Тарифни број 205. која ће се примењивати од 1. фебруара 2024. године.

2. Разлози за доношење Закона

Разлози за доношење Закона садржани су у потреби за усаглашавањем предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чији се рад републичка административна такса плаћа, било да је реч о новим пословима у оквиру надлежности органа, измени списка и радњи, односно престанку основа за вршење појединих списка и радњи за које је сада прописана такса.

У периоду од последњих измена и допуна Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/03, 51/03 – исправка, 61/05, 101/05 – др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 93/12, 65/13 – др. закон, 83/15, 112/15, 113/17, 3/18 – исправка, 95/18, 86/19, 90/19 – исправка, 144/20 и 138/22 – у даљем тексту: ЗОРАТ), донет је одређени број прописа у чијем спровођењу се врше радње, односно доносе списи за које се плаћају републичке административне таксе за које до сада нису биле прописане таксе. С тим у вези, извршена су усклађивања Закона са другим (измењеним) прописима у следећим областима:

1. У области **електронских комуникација** – са чланом 167. Закона о електронским комуникацијама, па се прописују таксе за **запис и промену података у регистру овлашћења за вршење мерења и испитивања** (на основу провере испуњености прописаних услова за мерење електронских комуникационих мрежа и услуга);

2. У области **унутрашњих послова** – са Законом о изменама и допунама Закона о странцима („Службени гласник РС“, бр. 62/23), којим су прописане нове одредбе, односно измењене постојеће одредбе које се односе на одобравање привременог боравка страним држављанима, одобравање сталног настањења, одобравање јединствене дозволе за боравак и рад страним држављанима. Поред наведеног врши се и усклађивање са Законом о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 62/23), па се прописују нове таксе за регистарске таблице за возила од историјског значаја (олдтајмере), таблице за аутономна возила и др;

3. У области **пољопривреде, шумарства и водопривреде** – са чланом 16. Закона о средствима за заштиту биља, као и Правилником о документацији која се доставља у поступку признавања регистрације средства за заштиту биља на основу регистрације која је извршена у некој другој земљи („Службени гласник РС“, бр. 3/20) која је резултирала повећањем административне таксе;

– чланом 71. Закона о безбедности хране („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 17/19), што је резултирало увођењем републичких административних такси за лабораторијска испитивања у области безбедности хране, контроле квалитета и безбедности млека и испитивања забрањених, недозвољених, штетних и непожељних супстанци у храни и храни за животиње, здравља биља, семена и садног материјала у Дирекцији за националне референтне лабораторије;

УСВОЈЕН ЈЕ ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДУВАНУ

Народна скупштина Републике Србије усвојила је на Првој седници Другог редовног заседања у 2023. години, одржаној 26. октобра 2023. године, **Закон о изменама и допунама Закона о дувану**, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 92/23 од 27. октобра 2023. године.

Овај закон **ступио је на снагу** осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно **4. новембра 2023. године**, осим:

– одредаба члана 48. и члана 49. у делу којим се прописује обележавање сродних производа, које се **примењују од 1. јануара 2025. године**, и

– одредаба члана 49. у делу којим се прописује обележавање дуванских производа, и то: цигара, цигарилоса, цигарета, резаног дувана, дувана за лулу и дувана за водену лулу, **које се примењују од 1. јануара 2027. године**.

Изменама и допунама Закона о дувану (у даљем тексту: Закон), између осталог, проширен је предмет његовог уређења, тако да обухвати **сродне производе** који не садрже дуван, а у које спадају:

– течности за пуњење електронских цигарета (са и без никотина);

– биљни производи за пушење односно загревање (који се употребљавају сагоревањем односно загревањем);

– никотинске врећице, као и

– производи за водену лулу – ароме за наргиле.

Изменама и допунама Закона, уведена су и два нова регистра која води Управа за дуван, а то су:

– **Регистар произвођача сродних производа**, и

– **Регистар увозника сродних производа**.

Осим тога, проширена је обухватност обављања делатности трговине на мало дуванским производима, тако да та делатност обухвата и сродне производе, чиме се стварају услови за повећање буџетских при-

хода ефикаснијом наплатом акциза на те производе. У том смислу извршене су измене и допуне Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 75/23) којим је прописана обавеза плаћања акцизе на никотинске врећице почев од 1. јануара 2024. године, о чему смо детаљно писали у ПС 17/23, на стр. 5.

Прописује се обавеза стављања упозорења које се односи на штетна дејства по живот и здравље људи или друге штетне последице употребе дуванских производа, укључујући текстуална упозорења, комбинована здравствена упозорења, општа упозорења и информативне поруке. Такође, прописује се обавеза обележавања свих сродних производа, без обзира на то да ли садрже никотин.

Имајући у виду значајне промене на тржишту, у погледу понуде и потражње за производима који су алтернатива дуванским производима, као и њихову посебну популарност међу малолетницима, изменама и допунама Закона се посебно регулишу електронске цигарете за једнократну употребу, течности за пуњење електронских цигарета, као и никотинске врећице и уводе експлицитне забране у циљу заштите малолетника.

Проширене су казнене одредбе, поред прецизирања раније прописаних казни за прекршај произвођача дувана, прерађивача дувана, произвођача дуванских производа, трговаца на мало, увозника, привредних субјеката који обављају промет дуванских производа по посебном поступку и нерегистровано обављања делатности, уведене су нове одредбе за прекршаје произвођача сродних производа и увозника сродних производа.

У наставку дајемо објашњења усвојених измена и допуна Закона.

ИЗМЕНЕ У ПАУШАЛНОМ ОПОРЕЗИВАЊУ ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОД 1. ЈАНУАРА 2024. ГОДИНЕ

Влада РС донела је Уредбу о изменама Уредбе о ближним условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности (у даљем тексту: Уредба о изменама), која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 89 од 20. октобра 2023. године. Уредба о изменама ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања, а примењује се почев од 1. јануара 2024. године.

Паушално опорезивање уређено је одредбама чл. 40. до 42. Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: Закон).

Уредбом о изменама уређен је начин умањења полазне основице за предузетнике који су регистровали делатност у години за коју се утврђује пореска основица. Поред тога, одредба којом је уведена заштита паушалаца од прекомерног раста пореске обвезе, продужена је за наредне две године, то јест до краја 2025. године.

1. Утврђивање полазне основице за предузетнике који су регистровани у години за коју се утврђује пореска основица

Ако су испуњени услови за паушално опорезивање, ради утврђивања висине паушалног прихода као основице пореза на приходе од самосталне делатности, предузетници паушалци разврставају се у групе, и то тако да једну групу чине сви предузетници паушалци који обављају исту претежну делатност. Претежна делатност је делатност која је као таква регистрована у регистру привредних субјеката, односно делатност од чијег обављања је у пореском периоду предузетник паушалац остварио виши износ прихода у односу на ону коју је регистровао као претежну делатност.

Полазна основица по групама одређује се у односу на просечну месечну зараду по запосленом остварену у Републици, граду, општини, односно градској

општини, према објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике за последњих 12 месеци (просечна месечна зарада), која се помножи бројем запослених у Републици, граду, општини, односно градској општини, и коефицијентом делатности, а затим подели бројем становника у Републици, граду, општини, односно градској општини.

Утврђена полазна основица умањује се, односно повећава применом следећих елемената:

- 1) регистровано седиште предузетника;
- 2) временски период који је протекао од регистрације предузетника;
- 3) старост обвезника и његова радна способност;
- 4) остале околности које утичу на остваривање добити.

Начин утврђивања полазне основице ближе је уређен чланом 4, а елементи за утврђивање висине паушалног прихода чланом 5. Уредбе о ближним условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности (у даљем тексту: Уредба).

У складу с изменом Уредбе, за предузетника који је регистрован код надлежне организације за обављање делатности у години за коју се утврђује пореска основица, за календарску годину у којој је регистрован – полазна основица множи се **коефицијентом 0,5**. Овом изменом омогућено је утврђивање ниже пореске основице за обвезнике који су у години за коју се утврђује пореска основица регистровани код надлежне организације за обављање делатности.

Полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода, одређена у складу са чланом 4. Уредбе, умањује се за време које је протекло од регистрације, и то тако што се за предузетника:

- (1) који је у години за коју се утврђује пореска основица регистрован код надлежне организације за

ПРОПИСАН ЈЕ НОВИ НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПРОМЕТУ ЗА КОЈИ ЈЕ ИЗДАТ ЗАХТЕВ ПУТНИКА ЗА ПОВРАЋАЈ ПДВ

Министар финансија донео је Правилник о изменама Правилника о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Правилник о изменама), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 96 од 2. новембра 2023. године, који ступа на снагу осам дана од дана објављивања, а **примењиваће се од 1. јануара 2024. године.**

Измене Правилника о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Правилника о ПДВ) односе се на посебну евиденцију коју је дужан да води продавац – обвезник ПДВ који је извршио промет добара која путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, за некомерцијалне сврхе (члан 24. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ), за који је издао захтев путника за повраћај ПДВ.

О ПДВ третману промета добара које путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, за некомерцијалне сврхе писали смо детаљно у ПС 12 и 13/22 на страни 48.

Правилником о изменама прописан је **нови Образац ЕЗПППДВ** – Евиденција захтева путника за повраћај ПДВ. Изглед обрасца који подносе продавци – обвезници ПДВ који нису обвезници фискализације дајемо на крају чланка, док ће обвезници фискализације податке уносити у оквиру корисничке апликације која ће бити постављена на порталу Пореске управе. За разлику од обрасца који се примењује до краја ове године и који садржи седам обавезних података, нови образац садржаће 21 обавезан податак.

Образац ЕЗПППДВ садржи нарочито следеће податке:

- 1) редни број евиденције;
- 2) датум пријема овереног оригинала захтева путника за повраћај ПДВ;
- 3) евиденциони број захтева путника за повраћај ПДВ;
- 4) датум издавања захтева путника за повраћај ПДВ;
- 5) датум овере захтева путника за повраћај ПДВ;
- 6) име купца;
- 7) презиме купца;
- 8) број пасоша/путне исправе купца;
- 9) држава издавања пасоша/путне исправе купца;

- 10) код државе издавања пасоша/путне исправе купца;
- 11) број фискалног рачуна/рачуна из захтева путника за повраћај ПДВ;
- 12) датум издавања фискалног рачуна/рачуна из захтева путника за повраћај ПДВ;
- 13) износ накнаде за промет добара (збир основице и ПДВ) по општој стопи ПДВ;
- 14) износ основице за промет добара по општој стопи ПДВ;
- 15) износ враћеног ПДВ по општој стопи ПДВ;
- 16) износ накнаде за промет добара (збир основице и ПДВ) по посебној стопи ПДВ;
- 17) износ основице за промет добара по посебној стопи ПДВ;
- 18) износ враћеног ПДВ по посебној стопи ПДВ;
- 19) износ укупно враћеног ПДВ;
- 20) датум повраћаја ПДВ;
- 21) начин повраћаја ПДВ.

Подаци се у Обрасцу ЕЗПППДВ исказују у року од седам дана од истека пореског периода у којем је примљен оверени оригинал захтева путника за повраћај ПДВ, то јест пре рока за предају пореске пријаве за тај порески период.

Евиденција се на нови начин води почев од 1. јануара 2024. године. Оверени захтеви за повраћај ПДВ путнику који се приме од путника почев од тога датума уносе се у нове образце који су прописани Правилником о изменама, независно од тога у којем пореском периоду у претходних 12 месеци издати од стране обвезника ПДВ.

То значи да ће прве Образце ЕЗПППДВ у складу са Правилником о изменама, обвезници ПДВ бити дужни да саставе до 7. фебруара 2024. године (месечни обвезници ПДВ), односно до 8. априла 2024. године (тримесечни обвезници ПДВ).

Начин вођења евиденције на Обрасцу ЕЗПППДВ разликује се у зависности од тога да ли је продавац – обвезник ПДВ, истовремено и обвезник фискализације, или није дужан да промет евидентира преко електронског фискалног уређаја.

ПОНИШТАВАЊЕ ФИСКАЛНИХ РАЧУНА У СЛУЧАЈУ ГРЕШАКА

О грешкама у рачунима и сторнирању таквих рачуна писали смо више пута у претходном периоду, нарочито из угла прописа о електронском фактурисању. Међутим, грешке се могу јавити и у фискалним рачунима (за промет, али и за аванс) и овај чланак управо је посвећен тој теми.

Када у издатом фискалном рачуну постоји грешка, онда када се она примети потребно ју је исправити. Исправка грешке врши се поступком **поништавања** фискалног рачуна који садржи грешку, што је и наведено у члану 3. став 4. Правилника о фискалним рачунима¹. После тога, издаје се нови фискални рачун који је **исправан** (његова исправност потврђена је последњим ставом тачке 9.3 Техничког упутства за фискализацију²), ако је он требао да буде издат (јер се може десити и ситуација да је обвезник фискализације грешком издао фискални рачун за промет, а да промет није извршен, или да је по основу једног извршеног промета, нпр., два пута издат фискални рачун).

У пракси, могуће су разне грешке у фискалним рачунима, како оне које за последицу имају то да је ПДВ више обрачунат, тако и оне које за последицу имају мање обрачунати ПДВ. Такође, могуће су грешке које немају за последицу погрешно обрачунат ПДВ, већ се те грешке односе на друге обавезне податке који се исказују на фискалном рачуну (нпр. погрешан ПИБ купца). Грешке обвезника фискализације који нису обвезници ПДВ, без обзира на њихову природу, најчешће неће имати утицај на обрачунати ПДВ (сем када у фискалном рачуну буде грешком исказан ПДВ).

Обвезници фискализације који су истовремено и обвезници ПДВ и порески дужници за промет који

врше, морају додатно водити рачуна о испуњености услова за умањење обрачунатог ПДВ по фискалним рачунима који су поништени (сторнирани), у складу са прописима о ПДВ. Обвезници ПДВ којима су издати фискални рачуни који садрже грешку, немају право одбитка претходног пореза по таквим рачунима.

О свему овоме пишемо у наставку, а за почетак објашњавамо технику поништавања фискалног рачуна који садржи грешку.

1. Техника поништавања фискалног рачуна који садржи грешку

У случају да се уочи грешка након издавања фискалног рачуна (Аванс – Продаја или Промет – Продаја), обвезник фискализације, без обзира на то да ли је обвезник ПДВ или није, треба да поништи тај рачун на начин да издаје фискални рачун „Аванс – Рефундација“ (уколико постоји грешка у фискалном рачуну „Аванс – Продаја“), или „Промет – Рефундација“ (ако постоји грешка у фискалном рачуну „Промет – Продаја“). Приликом вршења овог поступка поништавања, у фискалном рачуну за рефундацију уноси следеће податке:

– у поље „ИД купца“ наводи свој ПИБ (ПИБ обвезника фискализације, тј. продавца) – ПИБ обвезника фискализације уноси се у сваком случају, независно од тога да ли фискални рачун који се поништава услед грешке садржи идентификацију купца или не;

– у поља „Реф. број“ и „Реф. време“ уноси ПФР број и ПФР време фискалног рачуна који садржи грешку (на овај начин у фискалном рачуну за рефундацију врши се референцирање на фискални рачун који садржи грешку), и

– све артикле, количине и цене који су наведени у фискалном рачуну који садржи грешку (комплетан рачун).

Након поништавања фискалног рачуна који је садржао грешку, издаје се нови, исправан фискални рачун.

1 Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединосима осталих елемената фискалног рачуна („Службени гласник РС“, бр. 31/21, . . . и 57/22).

2 Техничко упутства за административни и технички преглед функционалности ЕСИР или Л-ПФР (верзија 1.15).

РАЧУНОВОДСТВО ИНВЕСТИЦИОНИХ НЕКРЕТНИНА У СКЛАДУ СА МСФИ ЗА МСП

1. Уводне напомене

Инвестиционе некретнине су посебне врсте некретнина које држе многи субјекти, независно од делатности коју обављају. Субјекти чија главна делатност није улагање у некретнине ради давања у закуп или повећања вредности свог капитала (нпр. производна друштва, трговци на велико и мало, финансијске институције, удружења, спортска друштва и други субјекти) држе непокретну имовину за такве намене која задовољава дефиницију инвестиционих некретнина.

Инвестициона некретнина је дефинисана параграфом 16.2 МСФИ за МСП као „некретнина (земљиште или објекат, или део објекта, или обоје) коју држи власник или корисник лизинга у оквиру финансијског лизинга у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или и једног и другог“. Дефиниција даље искључује имовину која се држи за „коришћење у производњи или испоруци добара и пружању услуга или у административне сврхе“ (видети Одељак 17 Некретнине, постројења и опрема) или за „продају у редовном току пословања“ (видети Одељак 13 Залихе).

На исти начин инвестиционе некретнине дефинисане су у МРС 40 *Инвестиционе некретнине* и у *Правилнику о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица* („Службени гласник РС“, бр. 89/20, у даљем тексту: *Правилник за МПЛ*). Међутим, независно од исте дефиниције, у посебним одредбама наведене регулативе садржане су значајне разлике које се односе на **одмеравање и рачуноводствени третман инвестиционих некретнина**. Те разлике могу бити материјално значајне из аспекта утврђивања финансијског резултата и приказивања финансијског положаја пословних субјеката, па их је потребно идентификовати, посебно у ситуацији када субјект има могућност да

бира између примене МСФИ за МСП, пуних МСФИ и Правилника за МПЛ.

У овом чланку размотрићемо примену Одељка 16 *Инвестиционе некретнине* из МСФИ за МСП и указати на основне разлике тог стандарда у односу на МРС 40 и Правилник за МПЛ.¹ Такође, указаћемо и на одређене захтеве Одељка 16 који се у нашој пракси примењују на начин супротан општеприхваћеним рачуноводственим начелима билансирања.

2. Класификација инвестиционих некретнина према МСФИ за МСП

Према дефиницији, инвестициона некретнина је имовина која се држи ради закупа или повећања капитала или и једног и другог. За разлику од врста других некретнина, постројења и опреме, који се користе у производњи или испоруци добара и услуга и обављања других делатности, инвестиционе некретнине генеришу токове готовине у великој мери независно од друге имовине коју држи субјект. У неким случајевима постоје дилеме у одређивању да ли неку некретнину треба класификовати као инвестициону некретнину. У таквим случајевима, потребно је значајно просуђивање, као на пример:

– Нека некретнина се састоји од дела који се држи ради закупа или повећања капитала и другог дела који се држи за употребу у производњи или промету робе или услуга или у административне сврхе. Такву некретнину мешовите намене треба раздвојити на инвестициону некретнину и на некретнину која се класификује као некретнина, постројење и опрема за обављање осталих делатности. Одређивање који део треба класификовати као инвестиционе некретнине,

¹ Актуелни превод МСФИ за МСП објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 83/18, а превод пуних МСФИ у „Службеном гласнику РС“, бр. 123/20.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРОПИСИМА О ПДВ

1. Порески третман трошкова банкарске гаранције издате на име грађевинске услуге

Питање:

Уговором о извођењу радова на изградњи стамбених објеката између наручиоца и групе понуђача, предвиђено је да носилац групе понуђача издаје рачуне наручиоцу у име групе понуђача, а на основу оверених обрачунских ситуација (чланови групе – извођач и подизвођачи, имају међусобно промет). Уговором је носилац групе понуђача прихватио обавезу обезбеђења банкарске гаранције за добро извршење посла (након завршетка пројекта) и плаћање трошкова банци. С обзиром на то да носилац групе није био у могућности да у датом тренутку обезбеди гаранцију за поменути пројекат, ту обавезу је прихватио члан групе. Члан групе треба да префактурише банкарске трошкове носиоцу групе (обрада захтева и квартална накнада за ризик). Члан групе је издавао обрачунске ситуације носиоцу посла (без обрачунавања ПДВ, по члану 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ), осим окончане ситуације по којој је на остварен промет (испод 500 хиљада динара) обрачунао ПДВ по стопи од 20%.

На који начин члан групе треба да префактурише трошак банкарске гаранције и да ли треба да обрачуна ПДВ или не?

Одговор:

Да би се одређени износ који се купцу зарачунава сматрао накнадом, односно делом накнаде за извршени промет у смислу члана 17. став 1. Закона о ПДВ, мора постојати тзв. директна веза између испоруке добара и услуга са једне стране и накнаде која се за ту испоруку плаћа, са друге. Другим речима, зарачунавање трошкова као накнаде или дела накнаде за промет јавља се искључиво у ситуацији уколико је обвезник ПДВ практично преузео обавезу да одређени промет изврши. Уколико не долази до испоруке, већ постоји само сагласност уговорних страна да одређени износ

трошкова сноси друго лице, у том случају се потраживање за ове трошкове сматра рефундацијом трошкова која није предмет опорезивања ПДВ.

С тим у вези, чланом 200. Правилника о ПДВ прописано је да када обвезник ПДВ потражује новчана средства која не представљају накнаду за промет добара и услуга, ово лице не издаје рачун из члана 42. Закона о ПДВ, већ, примера ради, захтев за рефундацију плаћеног износа за рачун другог лица. Узимајући у обзир претходно наведено, уколико члан групе не врши промет носиоцу групе (већ се сматра да промет врши инвеститору), сматрамо да алокација трошкова банкарске гаранције за добро извршење посла представља рефундацију износа који је обвезник платио у име и за рачун другог лица, односно не сматра се накнадом за извршени промет добара, односно услуга овим лицима. У овом смислу МФИН РС дало је мишљења бр. 413-00-187/2017-04 од 11.06.2019. године и бр. 413-00-02907/2010-04 од 31.12.2010. године.

2. Испорука материјала са уградњом у оквиру монтаже цевовода мазута и ваздуха као дела производног система у фабрици за израду арматурне жице

Питање:

Да ли промет материјала и услуга уградње истог у оквиру монтаже цевовода мазута и ваздуха као дела производног система у фабрици за израду арматурне жице спадају у грађевинске радове у смислу примене одредаба члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ (група 41.20 у којој се наводе послови уградње и испоруке опреме која је инкорпорисана у објекат и која се не може премештати са места на место без оштећења његове суштине) или можда спада у неку другу групу послова из области грађевинарства?

Одговор:

Приликом вршења наведеног промета (промет материјала и услуга уградње истог у оквиру монтаже

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПОРЕЗОМ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА И ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Плаћање трошкова путовања детета запосленог од стране привредног друштва – други приход детета или зарада запосленог

Питање:

Дете директора привредног друштва, као успешни спортиста, треба да путује на светско првенство у иностранство. Да ли постоји могућност да фирма плати трошкове авио карте и хотела? Ако та могућност постоји, да ли је боље да се ови трошкови плате директно компанији и хотелу или то учинити преко клуба или спортског савеза који би даље измирио те трошкове. Какав би порески третман имало плаћање ових трошкова за директора који би био пратилац детету на том турниру?

Одговор:

Према одредби члана 9. став 1. тачка 30) Закона о порезу на доходак грађана (у наставку: ЗПДГ), не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код даваоца, а која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчиницу за неку њихову активност у односу на даваоца – у износу до 16.666 динара годишње, остварене од једног исплатиоца.

Дакле, уколико је конкретно лице посматрано независно од свога родитеља који је у радном односу код исплатиоца, плаћање трошкова авио карте и хотела за конкретно физичко лице може да се третира као новчана помоћ у смислу члана 9. став 1. тачка 30) ЗПДГ. На разлику преко неопорезивог износа плаћа се порез на доходак грађана по стопи од 20%, без примене нормираних трошкова и без обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање.

Овај расход не признаје се у пореском билансу јер није настао у сврху обављања делатности.

Међутим, у оваквим ситуацијама постоји тенденција Пореске управе да ова плаћања посматра у вези са радним односом родитеља и да их третира као зараду родитеља који је у радном односу код исплатиоца.

Наиме, према одредби члана 14. став 1. Закона о порезу на доходак грађана (у наставку: ЗПДГ), зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања у облику бонова, хартија од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, новчаних потврда, робе, **као и примања остварена чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.**

Због тога саветујемо да се уплата изврши клубу или спортском савезу, јер у том случају исплатилац нема пореске обавезе у смислу ЗПДГ.

Плаћање наведених трошкова за запосленог (директора) који би био пратилац детета има карактер зараде и подлеже општим правилима плаћања пореза и доприноса на зараде.

2. Обављање делатности од стране предузетнице паушалца за време трудничког, односно породичног одсуства преко овлашћеног пословође – обавезе плаћања пореза и доприноса и право на накнаду за време одсуства

Питање:

Предузетница одлази на трудничко боловање и сва њена овлашћена пребацује на друго лице (овлашћеног пословођу) по решењу АПР. Предузетница је плаћала доприносе по решењу Пореске

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ДАН ПРИМИРЈА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ – 11. НОВЕМБАР 2023. ГОДИНЕ (СУБОТА) ЈЕ НЕРАДНИ ДАН

Према члану 1а Закона о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 43/01, . . . и 92/11 – у даљем тексту: Закон), Дан примирја у Првом светском рату празнује се 11. новембра и то је нерадни дан.

Ове године 11. новембар пада у суботу, па се празнује тог дана. Према томе, **11. новембар 2023. године (субота) је нерадни дан.**

Празновање овог државног празника се у 2023. години **не помера на први радни дан**, јер је одредбама члана 3а Закона прописано да се не ради првог наредног радног дана, само уколико један од датума када се празнују државни празници Републике Србије падне у недељу.

Према наведеном, запослени који има петодневну радну недељу, коме су субота и недеља дани недељног одмора, нема право на накнаду зараде када не ради на државни празник 11. новембар који ове године пада у суботу, јер празник пада на дан недељног одмора запосленог (субота), па се празновање не помера на понедељак као први наредни радни дан.

Уколико је запосленом, према распореду радног времена 11. новембар (субота) радни дан, запослени има право да не ради тог дана и за тај дан остварује право на накнаду зараде за државни празник, у складу са чланом 114. став 1. Закона о раду.

Запослени који ради на дан државног празника, има право на увећање зараде – најмање 110% од основице, у складу са чланом 108. став 1. тачка 1) Закона о раду.

Запослени може остварити увећану зараду за рад на дан државног празника само за онолико дана колико се тај празник празнује. Дан примирја 11. новембар

празнује се један дан и право на увећану зараду за рад на дан државног празника може се остварити само за тај један дан.

У зависности од распореда радног времена код послодавца, утврђује се и право на накнаду зараде за одсуство за време празника, односно увећану зараду за рад на дан празника, и то:

– **ако је 11. новембар радни дан и запослени ради тог дана** – има право на зараду и увећану зараду за рад на дан празника;

– **ако је 11. новембар радни дан и запослени ради тог дана, а у питању је шестодневна радна недеља** – има право на зараду и увећану зараду за рад на дан празника и слободан дан;

– **ако је 11. новембар радни дан и запослени не ради тог дана** – има право на накнаду зараде за државни празник;

– **ако је 11. новембар дан недељног одмора, а запослени ради тог дана** – има право на зараду, увећану зараду за рад на дан државног празника као и увећану зараду за прековремени рад;

– **ако је 11. новембар дан недељног одмора и запослени не ради тог дана** – нема право на накнаду зараде за државни празник.

Напомињемо да смо о обрачунау накнаде зараде, као и увећане зараде за рад на дан празника детаљно писали у ПС 8/22, на страни 72.

2. ОД 1. НОВЕМБРА 2023. ГОДИНЕ СЕФ АЖУРИРАЊЕ 3.4.8 ДОСТУПНО ЈЕ НА ПРОДУКЦИОНОМ ОКРУЖЕЊУ СИСТЕМА

На сајту <https://www.efaktura.gov.rs/> Министарство финансија је објавило да је од 1. новембра 2023. на продукционој верзији система доступна измена обухваћена ознаком СЕФ ажурирање 3.4.8

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Услови за пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза из члана 25. став 2. тачка 11) ЗПДВ, на услуге социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих

Одредбом члана 25. став 2. тачка 11) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет услуга социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих, услуга установа социјалне заштите, као и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности.

Према одредби члана 136. став 1. Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 60/23), која се примењује од 1. фебруара 2023. године, услугама, у смислу члана 25. став 2. тачка 11) Закона, сматрају се услуге социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих, услуге установа социјалне заштите: центара за социјални рад, установа за смештај корисника и установа за дневни боравак и помоћ у кући, под условом да су пружаоци услуга регистровани за обављање тих делатности и да поседују одобрење надлежног органа за пружање тих услуга, у складу са прописима који уређују социјалну заштиту и социјалну сигурност грађана.

У складу са наведеним, почев од 1. фебруара 2023. године пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет из члана 25. став 2. тачка 11) Закона, поред установа социјалне заштите: центара за социјални рад, установа за смештај корисника и установа за дневни боравак и помоћ у кући, могу да остваре и сва друга лица (нпр. привредна друштва) која пружају услуге социјалног старања и заштите, дечије заштите и заштите младих, под условом да

су пружаоци услуга – установе и друга лица регистровани за обављање тих делатности и да поседују одобрење надлежног органа за пружање предметних услуга, у складу са прописима који уређују социјалну заштиту и социјалну сигурност грађана. (МФИН, 011-00-00377/2023-04 од 10.10.2023. године)

2. Обвезник ПДВ – инвеститор има право на одбитак претходног пореза на услуге посредовања које му пружа посредник – обвезник ПДВ, код промета посебних делова објекта, укључујући и друге услуге које су у вези са продајом објекта

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДВ), обвезник ПДВ који набављена добра, односно услуге у Републици користи или ће их користити за промет добара, односно услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици, има право да ПДВ обрачунат за промет добара, односно услуга претходног учесника у промету одбије као претходни порез, ако су испуњени и други услови прописани ЗПДВ. С тим у вези, обвезник ПДВ – инвеститор, који је закључио Уговор о посредовању са другим обвезником ПДВ, на основу којег обвезник ПДВ – пружалац услуга посредовања пружа обвезнику ПДВ – инвеститору услуге посредовања код промета посебних делова објекта, укључујући и друге услуге које су у вези са продајом (нпр. сачињавање плана продаје и плана маркетиншких активности, праћење наплате итд), има право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ – пружаоца услуга посредовања одбије као претходни порез, уз испуњење услова прописаних ЗПДВ. Напомињемо, околност да обвезник

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2
Јул (Укупно)	82/23	115.664,00	98,0	83.781,00	97,9
Август (Укупно)	93/23	118.918,00	102,8	86.112,00	102,8

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара (100.072 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА ОКТОБАР 2023. ГОДИНЕ

1. Уплатом **50%** просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **59.459,00** динара до **6. новембра 2023. године** (5. новембар је недеља) (**118.918 x 50%**), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавању фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА
И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

**РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА
– НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И
ИНВЕСТИЦИОНИХ НЕКРЕТНИНА**

У складу са пуним МСФИ, МСФИ за МСП и Правилником за микро и друга правна лица

Основна средства (некретнине, постројења и опрема и инвестиционе некретнине) чине најзначајнији облик имовине за многе привредне субјекте. Евентуалне грешке у вези са признавањем, процењивањем и билансирањем некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина могу бити материјално значајне и са великим негативним последицама на финансијско извештавање и плаћање пореских обавеза.

На семинару ће бити приказани сви значајни аспекти рачуноводственог обухватања ових билансних позиција у складу са свим облицима рачуноводствене регулативе која се примењује у Републици Србији – комплетни МСФИ, МСФИ за МСП и Правилник за микро и друга правна лица.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

- Релевантни делови из Закона о рачуноводству у вези са основним средствима
- Када признати набављену ставку као основно средство у пословним књигама – критеријуми признавања
- Вредновање основних средстава: Модел набавне вредности
- Вредновање основних средстава: Модел ревалоризације
- Методе амортизације
- Обезвређење основних средстава
- Расходавање, мањак и продаја основних средстава
- Исправка грешака у вези са рачуноводственим евидентирањем основних средстава
- Специфичности у вези са инвестиционим некретнинама
- Остало
- Одговори на питања

Предавач: Горан Лазовић

У просторијама Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom

23. новембар 2023. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 (Београд) на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs